

St. 19.

V Gorici, 10. maja 1878

Tečaj VIII.

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja
s pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiská 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za veče črke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Cesarjev odgovor na adreso.

Nj. E. gospod namestnik za Primorsko je razposlal županstvu o njih občin v furlanski ravnini in v Brdih, katerih prebivalstvo je v ogromnem številu podpisalo adreso vdanosti, sledeči razpis:

„Slavnemu županstvu v

„Njegovo ces. in kr. apost. Veličanstvo je vsled najvišega sklepa od 30. aprila t. l. blagovolilo z dopadajenjem na znanje vzeti izraze prirojene zvestobe do Vladarja in države, ki so jih občine poknežene grofije Goriške in Gradiške, ležeče na desnem bregu Soče, v adresah, odposlanih predsedništvu c. k. ministerskega sveta, objavile in to vsled vznemirljivih glasov, ki so se bili med nje zatrosili.

Ob enem je Nj. c. in k. apost. Veličanstvo blagovolilo pooblastiti gospoda ministra za notranja opravila, da po meni naznani občinam, od katerih so došle take adrese, da tisti glasovi, ki se imajo pripisovati edino graje vrednim homatijam posameznih prenapetih in revolucionarnih elementov italijanske narodnosti, nemajo prav nobenega stvarnega temelja in da ne morejo gledé na mogočnost monarhije in na lojalno zadržanje kraljeve vlade italijanske nikakor uročevati bojanzi.

Prav ljubo mi je, da morem v odgovor na omenjeno adreso naznanjati slavnemu županstvu te pomiriljive besede mogočnega našega vladarja z vabilom, da jih nemudoma priobči tamkajšnjemu ljudstvu in da o tem posebno tudi občinskomu starešinstvu v prihodnji javni seji poroča, da bodo znali vsi spodobno ceniti one prazne demonstracije, katere niso drugačna dosegle, nego da se je enkrat več v pravem svetu pokazala poddedovana zvestoba Goriških občin do mogočne vladajoče hiše in do avstrijske monarhije.“

V Trstu, 5. maja 1878.

C. k. namestnik Feliks baron Pino.

LISTEK.

Bovec in njegova okolica.

Spisal P. Kobal.

Britka žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.
S. Jenko.

Komaj je minolo dvajset let, odkar je eden najboljih slovenskih pesnikov tako pel. In čeravno se je v tem času prav mnogo na bolje obernilo v naši mili domovini, vendor na čelu stojeca kitica tudi še dandanes nij zgubila svojega pomena, še dandanes je Slovenija vsemu svetu nepoznana, od nikogar spoštovana!

Dasi krije tudi naše dežele brezkončno mnogo prirodnih lepot in čud v svojem oserčju; dasiravno bi se marsikater kraj na Slovenskem lahko kosal s katerikolim drugim gledé svoje lege in mikavnosti; vendor molčijo o njih vse popotne kujige, ki so pri touristih najbolj v rabi.

In če je tudi v kateri knjigi omenjeno nekoliko o krasnem Bledu, o čudoviti Cerknici, zakriva se kolikor mogoče, da ti kraji ležijo na Slovenskem, da po njih prebiva sicer pohleven narod, ki pa ima vse sposobnosti in zmožnosti na sebi, tujčovo varuščvo odpraviti, postaviti se na lastne noge in če treba, tudi psvetiti se svojim dosedanjim tlačiteljem.

Dopisi.

Z Vipavskega 8. maja (Izv. dop.) Ajdovska „Edinost“ je priredila preteklo nedeljo prav lepo besedo, pri kateri so sodelovali tudi verli Rifenberški pevci. Zanimivi program je privabil zraven društvenikov tudi nekoliko zvunače gospode — in kolikor nas je bilo, ni gotovo nikogar grevalo, da je prišel: kajti izvršitev posameznih točk ni zaostajala za njih zanimivostjo. Pogrešali smo pa vendor nekoliko domače gospode in užalilo nas je slišati, da se kuja. Kaj bi se neki ongavila v malem kraju, kjer je neobhodno potrebno, da se vse moči združijo ter zedinjene vzbudijo in vzdržujejo vsaj nekoliko živahnosti v društvem življenju? Saj so Ajdovci okusili, in ne samo to, ampak zadosta dolgo tudi uživali grenak sad domačih homatij in preprirov; ali bi ne bil čas, da bi slednjici popustili vse mejsebojno osebno merjenje, ter se združili vsi v hladno senco one košate lipe, katero so sami po dolgih dogovorih jako pomenljivo krstili „Edinost“? — Glavna točka na programu je bila vesela igra: „Zakonske nadloge“ in reči moramo brez prehvale, da so se v njej vsi igralci dobro obnesli, nekateri bi zaslужili celo „accessit“ in eden je segal po zaslugu do „eminence“. — Zapazili smo velik napredok po zadnji predstavi ajdovskih diletantov v Dornbergu. Dokumentacija „Zgubljeni sin“ Boris Miranov, je zelo tečja — deklamator ne ve, ali bi se ravnal strogo po pravilih deklamatorike, ali bi rajši dramatično predstavljal — gosp. P. se je držal srednje poti in se je zares mnogo potrudil, da je z uspehom omagal težavno nalogu. — Ajdovski pevci so sami, a še bolje pomnoženi z rifenberškim zborom — prav lepo, vbrano in z občutkom peli. Vsí moški zbori so vzbudili občno pojavilo. Duet za sopran in alt „Pozdravljam te gorenjska stran“, ki sta ga zdaj rahlo zdaj vneto pela rifenberška škorjančka, je kaj milo božal sluh vernih poslušalcev, da so pčarani z gromovitim plaskom zahvalili ponovitev. Še ob eni točki bi imeli kaj omeniti, pa znani spretni solist nam gotovo ne zameri, ako iz delikatnih ozirov za spremljevalca — molčimo.

Po besedi je bila prav živahnata zabava skoro do petelinovega klica. — H koncu moramo še omeniti, da si je ajdovska „Edinost“ izvolila novega predsednika

v osebi g. d. r. Kendra. Nadejamo se, da bude vremenu zdravniku glavna skrb, da privede društvo do trdnega trajnega zdravja in do visoke starosti.

Iz Nabrežine 6. maja (Izv. dop.) V Nabrežini delajo se velikanske priprave za prihodnji spomin lanskoga koncerta; soditi se sme vče po tem, da bo v Nabrežini privrelo vse polno ljudstva od vseh strani. Verli Nabrežinci hočejo soper enkrat pokazati, da so jako vneti za narodno reč, da so gostoljubni in požrtovalni, ker Slavec je društvo, ki pred vsem zasluži naše podpore; narod naj goji to prekrasno društvo, naj ga podpira duševno in materialno, da nam nikoli več ne propade, marveč da razširja ono društvo blagejne upliv v zmislu slovenske in slovanske edinstvi.

Iz Trsta, 3. maja. (Izv. dop.) (1. maj v Trstu. — Zopet o rovarstvu lahonov in o Sloveniji. — Statistika naših lahonov. — Statistično. — Važnost Trsta. — Razno.) Predvčerajšnjem je Trst praznoval 1. maja; od 5. ure zjutraj je bilo vse po koncu; vse svet vre v „Boschetto“ in na „lovca“, povsod se sliši godba in na vse jutro vidi se po gostilnah zunaj Trsta veselje obrazov gospodov, gospa in otrok, ki obhajajo spomin boginje Ceres okolo dobrega piva in okusnih jedi. Čudil sem se posebno, ko sem videl gospé jesti in piti na vse jutro take jedi in piča, ki se tako rano navadno dobro priležejo le takozvanim „barakonom“; a tukaj je tako običajno, in navada je želesna srača, akopram čestokrat nezdrava. Dunajčani nimajo v tem obziru niti pičice pred Tržačani.

Naši tržaški rovarji se uže zopet po Trstu trošili nek oklic, Avstriji in nam Slovencem protiven; slovenska tabra na Goriškem sta tudi tukaj, kakor v Gorici, dregnila v sršenje gnejzdo; Vaši in naši lahoni so v tem obziru popolnoma solidarni; a pravi Tržačan se malo briga za taka rogoviljenja, šunder delajo le nekateri pobalini, pa plačena druhal, katera pa bi se dala tudi od Slovencev kupiti, ko bi ti imeli denara za take spletke; kajti naši „Lazzaroni“ poznajo franke, pa tudi rublje, samo da bi bili. Kakor sem uže večkrat poudarjal: vrla preveč božka rogovileže, mej tem ko pohlevne ovčice (Slovence)..... — Tukaj bi trebalo drugih sredstev in eno najboljših bi bilo

Toda pustimo nam zavidljive sosedje, katerih oholost in brezozirnost sta nepresegljivi, in poglejmo, ali so se vsaj domačini Slovenci zmenili za svojo domovino, kolikor zaslужuje. — Žal, da moramo tudi svojo lastno nemarnost priznati in obtožiti se dokaj zamud. Tudi pri nas se še nij razodela domovinska ljubezen v tem, da bi se učili spoznavati svojo lastno deželo, njene prednosti, pa tudi ovire njenega razvitka in da bi po teh uravnali svoje pripomočke za boljo bodočnost našega ljudstva.

In ravno pri nas na Goriškem smo dostikrat tako nevedni, da še svojega sosednega okraja ne poznamo. In če velja to ob katerem okraju, velja gotovo o Bovškem, ki je od središča ostale dežele najbolj oddaljeno in po visocih gorah odločeno.

Da bi to temoto v poznanji domače dežele nekoliko pregnal, odločil sem se popisati bovški*) okraj in upam da bode ta popis Sočane tem bolj zanimal, ker se je ravno sedaj osnova bovška čitalnica, vključbu tolikim, vsestranskim zaprekam.

I.

Če prideš po veliki cesti, ki drži iz Gorice na Koroško, do Žage in prekorači ondi most čez režiansko Belo (beli potok) ter jo zaviješ proti severo-

vzhodu, treba ti je le male korakov narediti, da se ti odpre največa kotlina ob gorenji Soči. Ta kotlina je nad sedem kilometrov dolga, široka pa 1—2 kilometra in meri skupaj 125□ kilometrov.

Od vzhodne strani priteče v bovško dolino bistra Soča, izvivši se iz tako stisnene trentarske in soške grape, po kateri je 13 kilometrov daleč tekla. Skoraj potem sprejme od desne strani močen pritok Koritnico, ki priteka od severja izpod Mangarta. Soča in Koritnica delita bovško kotlino na tri neenake dele: severni, največi in najviše ležeči je bovška ravnina; južni se imenuje čezsoška ravnina in vzhodni, najmanjši del koritniška ravnina, okrog vasi Kal-Koritnica.

Bovško kotlino obdajajo okoli in okoli z tako visoke in sterme gore. Že od daleč zapaziš njih svitlo-sivo barvo. Posamezni deli tega gorovja so podobni staremu, razpadajočemu zidovju. Vse je divje raztrito in razklano, zlasti na severni strani kotline. To pobočje kaže po vsi svoji visokosti golz, skalnata rebra. Velikanske stene vzdijajo se večkrat do 1000 metrov navpič in vse drugo je sestavljeno iz strašanskih robov, ki so eden vrh drugega nakopičeni.

Iznad takih grebenov molé kviško posamezni vrhi. Njih podoba je tako nepravilna, tu rogu, ondi igli in drugod zobu podobna, sploh pa jako čudna in strahovita.

Neka posebna groza obide človeka, ko ogleduje to gorovje. Zdi se mu, da se ti velikani zdaj pa zdaj nanj posujojo in ga s se svojo težo pokopljejo. Nekotre se spomni Vodnikove klice;

*) Pisava tega krajevnega imena nikakor nij je stanovitna. Kakor se to danes izgovarja, morala se je prvotna oblika glasiti Bo lec ali Be lec. Iz tega je nastalo potem Buc, ali razvezano Bovec. Na Poljskem nahajamo veliko krajevnih imen Belec. — Po prvotni obliki je posneto Ital. Plez, lat. Ampletum in nemško Flitsch.

ono zadnjič, enkrat v „Narodu“ nasvetovano: da se združi Primorsko s Kranjsko, če uže nečemo reči, da se osnuje Slovenija. Reč je važna iz ekonomičnega in tudi iz političnega stališča, in če hočemo Napoleonski „suffrage universelle“ posnetati, dobila bo vlada ogromno vedno tudi za to spojenje. Jaz menim, da bi morala to idejo v svoj program sprejeti vsaka resnično avstrijska vlada. Naj bi tudi naši slovenski politikarji poprijeli se prav trdno te ideje, posebno zdaj, ko so začeli ne samo Italijanci takoj Šoče, ampak tudi pravi Italijani v kraljestvu močno rogovoliti za spojenje Istre in Primorja z Italijo. Kaj nek pravi ljubi „Isosso“ k zadnjemu „meetingu“ v Rimu, pri katerem so celo generali in poslanci kar naravnost zahtevali od vlade, da dela na odigranje teh del od Avstrije? Ali nejšta bila na mestu tabora na Goriškem? Sapientia sat.

Naši lahoni so dobri ponarejalci zgodovine, to je uže znano; a strmeti mora še le človek, ako jih opazuje kot statistike. Kaj deste, kako so razdelili tržaško prebivalstvo pri številjenju l. 1875! Našli so, da ima Trst z okolico 126.633 prebivalcev, mej temi 61.288 moškega in 65.345 ženskega spola, po narodnosti: 95.896 Italijanov, 4790 Nemcov, 586 Grkov, 286 Srbov, 225 Anglezov, 122 Francozov, 51 Španjolov, 27 Madjarov, 16 Čehov, 9 Hrvatov, 8 Norvežanov, 5 Vlahov, 3 Rumunec, 3 Poljake, 2 Russa, 2 Holendca, 2 Turka in samo 24.605 Slovencev. Po tej statistiki bi bili Italijani pojedli čez 25.000 Slovencev, kajti po prejšnji tudi pristranski statistiki bilo je Slovencev čez 40.000, v resnici pa jih je bilo veliko čez 50.000; saj toliko, če ne več, kakor Italijanov. Ce bodo naši mestni statistikarji tako napredovali v slovenožrštvu, se bodo morala prihodnja statistika glasiti: „Slovenec 1 za seme, druge smo vse pojedli.“ Kar se tiče Srbov in Hrvatov, jih je bilo pred nekaterimi leti več vpisanih v čitalnico, nego jih zdaj navaja mestni statistik. Dosledni so pa res naši statistiki: kakor Slovencev so tudi Turkov na tisoče zatajili, kajti obrezanih in neobrezanih Turkov je takoj na tisoče, to nas uči zgodovina zadnjih let.

Ker sem uže pri statistiki, naj Vam tudi povem, kako se v Tratu premiče in množi prebivalstvo: Prešli mesec se je narodilo 560 ljudi, žensk kakih 6 več, nego moških, ženitev je bilo 146, mej tem 1 civilni zakon. Umrlo jih je pa 471, mej temi moških 45 več, nego ženskih. Na dan umrlo jih je največ 24, najmanj 5. V bolnišnicah tržaških bilo je konec meseca 1069 bolnikov. Iz teh številk je razvidno, da je bila mortaliteta veča od naraščaja, da se žensk več rodi od moških in da jih manj umrje od moških, da je torej resničen pregovor 11 žensk na 1 moškega in da se pri vsej mizeriji vendar ljudje še radi ženijo. Pojeli so Tržačani v prešlem mesecu: 1456 volov, 174 krav, 2375 telet, 9 konj, 19 kaštronov, 6458 jančkov, 98 prešičev, skupaj 10.580 glav, lansko leto prav v enakem času pa samo 6826 glav, torej letos skoro 4000 glav več.

Kolike važnosti je za Avstrijo Trst, povzame se lehko iz sledečih številk: lansko leto je znašal promet v Trstu po morju 249.188.029 gold., po suhem pa 262.191.326 gold., skupaj torej 511.379.355 gold. Te številke poglobljeno govore, če pa Trst uže pri sedanjih slabih razmerah tako velikansko kupčijo posreduje, kaj bi pa bilo še le po tem, ko bi vlada res tako skrbela za to mesto, kakor zasluži njega važnost, ko bi skrbela za nove zelenice in druge naprave. Ko bi bil Trst na Francoskem, kaj bi vse storila tamnošnja vlada za tako luko? A mi smo zmerom pri zadnjih, kakor je reklo angleški kraljevič-naslednik na pariški razstavi. Pri tej priliki konstatujem, da je Derbyjevo mnenje o Avstriji našlo odmev celo na Angleškem

dvoru, kar naj bi si naši Madjari, ki sanjajo o neki zvezzi z Anglijo, zapisali za ušesa.

Ker ravnau govorim o Trstu in pariški razstavi, naj omenim še to, da je naše mesto na oni razstavi tako slabo zastopano: kakih 12 razstavljavcev pesalo je nekoliko reči, ki niso niti vredna omena. In za to malenkost obstoji odbor kakih 20 odličnih gospodov.

Te dni se je raztrosila po Trstu vest, da je naša vlada najela 6 Lloydovih parnikov, da bodo že v tem mesecu prevažali vojake v Dalmaciji, kateri imajo posesti Hercegovino. Ta vest se uže več dni vzdržuje in ujih bila še dementirana od nobene strani.

O samoumornih Vam skoro ne maram poročati, kajti to je pri nas postalo tako vsakdanje, da se lehko reče: „nulla dies sine suicidio“. Nekdo si je vrat prezel, drugi žile na rokah, tretji se je obesil itd. Enako je s tatino, in tako rajše jenjam in puštim, da Vam dopisnik iz Skedenja kaj bolj zanimivega pové.

Iz Skedenja pri Trstu, 8. maja. (Izv. dop.) V nedeljo imelo je polit. društvo „Edinost“ tukaj v dvorani g. Sancina svoj 18. občni zbor. Predsedoval je predsednik, g. Nabergoj, zapisoval g. tajnik Dolinar in vlogo je zastopal ces. kr. pol. nadkomisar, g. Vidic; navzočnih bilo je okoli 40 udov. Po daljšem govoru g. odbornika Nadlišeka zarad previških davkov in slabega gospodarstva našega mestnega starešinstva in po nasvetu govornika sklene občni zbor enoglasno, da se odpošije peticija na ministerstvo, da ne potrdi novega posojila, katero namerava napraviti starešinstvo tržaško v znesku gl. 1.600.000 in da zabrani tudi po omenjenem starešinstvu sklenjeno povikšanje hišnega davka za 10%. O drugi točki: „prenaredba nekaterih točk društvenih pravil“ poroča g. V. Dolenc in nasvetuje, da se §. I tako spremeni, da bode društvo, ki je bilo dozdaj omejeno samo na tržaško okolico, odslej imelo svoj sedež v glavnem mestu Primorja, Trstu in razširilo svoj delokrog čez celo Primorsko. Motivira ta predlog posebno s potrebo, da se v Istri, v tej dozdaj popolnoma zanemarjeni deželi začne orati narodna ledina, kajti po tej prenaredbi bi „Edinost“ smela sklicevati svoje javne občne zbore tudi po Istri in to bi bilo velike važnosti za slovanske in državne interese, kajti treba je svetu pokazati, da Istra še nij tako preparirana za ital. kraljestvo, kakor to v svet trobijo italijanski časniki in učenjaki. Tudi na Goriškem bi si po tej novi naredbi segali v roke „Sloga“ in Edinost in mnogokrat bi „Edinost“ lehko napravila občne zbole na Krasu. Nadalje je nasvetoval poročevalec spremembu §. 6, vsled katere bi udje plačevali samo 10 soldov na mesec, namesto 20 soldov, kakor dozdaj. Konečno je nasvetoval, da se spremeni §. 7, ki govori o volitvi, predsednika in odbornikov. Dozdaj je volil odbor predsednika, odslej pa naj bi ga volil občni zbor. Vse te spremembe so bile po živahnih debati sprejetje skoro enoglasno in če jim ne bo vlada nasprotovala, bodo društvo Edinost povzdignilo se do velike važnosti.

K pesameznim predlogom oglasil se je g. Sancin in nasvetoval, naj bi odbor napravil prošnjo na dotednico oblastnijo, da bode magistrat od prodajalcev volov pobiral samo užitino in ne tudi takso za skupno mesarnico, (tassa di macellazione) katero plačilo zadeva povsod le mesarje in ne prodajalce in se torej v Trstu pobira od zadnjih „per nefas.“ Tudi ta predlog bil je sprejet in naročilo se je odboru, naj preceji napravi in oddá dotedno pritožbo oziroma prošno.

Konečno stavi še g. Dolinar jako važni predlog, naj namreč odbor vzame v resen pretres napravo ljudske banke za celo Primorsko, naj stopi v ta namen v dogovore z večimi in upljivimi osobami ter stavi v enem prih. občnem zboru v tej zadevi konkretne

predloge. Po dolgi razpravi obvelja ta predlog z dostavkom g. Sancina, da se to vprašanje, to je korist, in namen take zadruge obširno pojasni v društvenem organu. Da je to prašanje velike važnosti za našo boljšo bodočnost, je vsakemu jasno; treba je samo, da se te ideje poprimejo energični, večji, upljivni in zanesljivi ljudje. S tem je bil končan občni zbor.

Po občnem zboru so se možki še dolgo mej seboj razgovarjali o važnih predmetih obč. zobra, vmes pa so izvrstno peli domači skedenjski pevci, katerih je nad 20 prav dobro izurjenih po občespoščovanem učiteljc g. Čenčerju.

Pri tej priliki sem tudi zapazil, da se nekateri Skedenjci še zmerom nekoliko napeto drže nasproti društvu „Edinost“; a gotov sem, da bode tudi napetost kmalo odstranjena po upljivu prvih mož skedenjskih, ki so vendar prav vrli rodoljubje. V nedeljo je bil v Skedenji tudi narodni ples, katerega se je vdeležilo vse polno po domače prav lepo opravljenih deklet in fantov. Pri nas plešejo še zmerom po staro slovanski šegi, prav počasno. Vse bi bilo lepo: a iz mesta dohaja preveč druhalje mej naše ljudi in ti naše sicer dobro ljudstvo močno demoralizujejo. Morala sploh v okolici silno trpi zarad preoske zveze z mestom, ki je za Dunajem morda najbolj razpašeno v Avstriji; a temu ne bode pomagalo drugo, nego dobra šola, poduk, resen poduk v šoli in v cerkvi, za to pa potrebujemo sploh v okolici značajnih učiteljev in duhovnikov, in ne magistratovih mamelukov. Mi imamo sicer dobrega učitelja in nahajajo se tudi drugod prav dobre moči, a to je še vse premalo, ljudlike je vendar še preveč in zatorej želimo, da bi bila vsljana prošnja Edinosti, poslana ministerstvu v zadevi novo šolske postave.

— 0 —

Z Dunaja 4. maja (Izv. dop.) — w. — Uže več časa pišejo razni časopisi o gotovem zasedanju Bosne in Hercegovine. Nekateri zagovarjajo to namero, drugi so jej nasproti. Povod temu kokodakanju nemških židov je iskati najberje v tem, ker ti ljudje zares misijo, da je Avstrija poslala prošnjo visoki porti, naj ona sama privoli v zasedenje Bosne. A človek pozna nemške lažnjive novine, ki se kaj rade pretvarjajo se senzacijskimi članiki in novicami. Gotovo pa je, da je grof Zythi, avstrijski poslanec visoko porto pozval, naj se zedinj z našim kabinetom v tem, kako bi se pribegli Ercegovci in Bosnjaci spet v domovino spremili, in kako bi se jim tam življenje zagotovilo in delo preskerbelo. Grof Zythi je vdobil spravedljiv odgovor ali brez nobenih zavez. Kako in kedaj naj bi se vernili naši bratje v njihovo tužno domovino? Zlata Bosna! žalostna si, turška zlobnost te je opustošila in uničila! Sedaj nimajo poguma ti barbari spremeti vas v vaše borne koče; koče pravim! — ne, vse so požgali, tako da so same podertije ostale. Pri tem upajo te druhalji, da bode Avstrija reč pri starem puštila, da bodo delegacije nov kredit za vzdrževanje pribeglih na dnevni red spravili. Ali to vprašanje mora priti v najkrajšem času na versto in z Turčijo rešeno biti. Bode li mogla pa Turčija mir ohraniti v Avstriji sosednih provinc? Ne! težko je misliti kaj tacega. Avstrija bode morala enkrat mir narediti. Se ve, da so sedaj slabč časi, Rus in Anglez se gledata ko pes in mačka. Kaj pa hoče ta visoka, omikana, blagodušna, rada cel svet komandujoča, pusta Anglija? Čujte! Nič manj kakor: Bolgarija naj bi se zmanjšala in Balkan naj bi bil njen mejniki, ruske čete naj bi se od Carigrada nazaj pomaknile, vsaj do Drenopolja, Batum naj bi ostal še v turških rokah, v Dardanelih pri starem, in slišite: Serbia naj bi ne bila neodvisna! in ne vem še kaj! Kakš je Anglez blagodusen! Kaj ne? Toliko kervi je bilo prelite v tej vojski in zastonj?

nebu in spušča svoje zapadno pobočje jako sterno v bovško kotlino.

Na severni strani Svinjaka je romantični predol (bovt) Bavšica, v kateri leži kup večnega snega. Pod tem snegom si je zdolbel svojo strugo mali potok, ki se izliva pri bovški soteski v Koritnico. Koliko tisoči let je moralno preteči, da je voda tako velikansko gorivo prejedla in si tako globoko strugo izlizala, kakoršna je Koritnica pri bovškem gradu!

Tu se najbolj približuje Mangartovo pogorje Kaninovemu, katero obdaja na severni in severozahodni strani bovško kotlino. Podobno je to pogorje visoki, kamnati planoti, katera se na vse strani jako sterno v dolino spušča. Na tej planoti sreča popotnik strašne propade in zijoča žrela, ki se dajo le redko kedaj preskočiti; treba je večidel daleč okoli njih iti. Včasi zapazi pred seboj vodoravno skril, po kateri misli laže in hitreje dalje priti; pa naenkrat mu ustavi korač globoka in široka razpolknina, ali lijcu podobna vderina. In če je srečno premagal te zapreke, že naleti čez par korakov na enake, ali pa še večje. In taki prepadni so pogostoma le s tanko, zapeljivo ledeno skorjo pregrnjeni, kakor sreča vodno nastavljenim mostom, katerega prvi nanj vrženi kamen predere in seboj v globoko potegne.

Vsa planota je polna razpolknin, špranj in propadov, katerih globocine ne more oko premeriti. Le uho jo lahko presodi po tem, kako dolgo pada v njo

vrženi kamen. Po osojnih krajih, v kotih in bovitih leže skozi celo leto veliki kipi neizkognjenega snega. V omenjene pokline in jame pa se odcejajo in zgubljajo vse atmosferične padovine in prihajajo potem ob znožji gora v brezstevilnih studencih na dan. Ti so po navadi jako močni in delajo neredko prav mične slapove.*

Iz tukaj opisane planote vzdiganjo se posamezni hribi in verhi, in sicer najviši ob goriško-beneški meji. Glavar vsem je sivi Kapin, 2679 (po drugih samo 2206) metrov visok. Blizu njega kipi v zrak njegov manjši brat, Prestreljenek, 2674 (2180) m. nadmorske višocene, ki je dobil svoje ime zaradi tega, ker je blizu temena skozi in skozi prodr.

Ob beneški meji ste še imenitnejji gori te skupine Velika baba in Cernjelec ali Konfin, ki se vzdiga na koroško-beneško-goriški meji. Najzanimivejji za nas pa je Veliki vrh ali Rombon, ki ravno nad Bovcem 2206 metrov visoko v nebo molj.

Na južni strani obdaja bovško kotlino podaljšek Kernovega pogorja, t. j. Pirhovčev hrib. Tu se vzdiga Polovnik 1618 metrov visoko. Na jugovzhodni strani od Bovca dviga se trikotna piramida Kern, 2245 metrov nad morsko gladino. Zaradi svoje odlične visocene med drugimi sosedji zapaziš tudi ta hrib skor

* D. Stur, Das Isonzothal von Flitsch abwärts, Jahrbuch der geologischen Reichsanstalt 1856.

„Zastonj naj boj in trud bo naš
Zastonj prelita kri slovanska!
To hoče narod samopaš,
Tergovska duša ta — britanska!
Zatorej:
Da konca bo začeti boj,
Da tudi ta sovražnik pade!“

Bog daj, da bi se za Slovane reč vendar enkrat na srečno obernila!

Politični pregled.

Aprilsko politično vreme se razteza tudi na mesec maj, ker ni še vedno nič stanovitnega ni v notranji ni v zvunanji politiki. Vendar pa veje zadnje dni nekoliko mirnejša sapa in po novejših vestih soditi, — uravnajo se skoro naše notranje razmere in tudi nevarnost osodepolne evropske vojne bude prognana. — Avstrijska in ogerska vlada ste dognali dogovore zarad nove pogodbe. Zdaj se ministri na Dunaji in v Budapešti razgovarjajo s kolovodji raznih parlamentnih strank in vse kaže, da se tudi državna zastopa vdasta vladnim predlogom. Glede osnove nove banke je Ogersko sprejelo prenaredbe, ki so se vvle v statut, sklenjen po gospodski zbornici in tudi uradni naslov „Avstro-agerska banka“. Za skupne državne stroške bode Ogersko tudi za naprej, kakor po dosedanji pogodbi, donašalo v primeri 30—70; v isti primeri bo deležno tudi dolga 80 milijonov; colnina na petrolej ostane po 3 gld., colnina na kavo se pa po želji Madjarov povikša na 24 gld., tudi gledé volnene robe se vstreže Madjarom z novimi tarifami. — Ministri, ki so o teh predlogih poročali posameznim državnozborškim klubom, sklepali so vsi svoje govore z opazko, da smatra vlada svoje delovanje v dosegov avstro-agerske pogodbe kot končano ter se nadeja, da bode državni zbor vse dolične določbe potrdil, kajti ozirati se je na nje v njihovi skupnosti: če se ena sama določba zavrže, uniči to celo poravnavo. — Predno pride nova pogodba v razpravo, izročite vradi zboroma na Dunaji in v Budapešti v sklepaju vprašanje: kako naj se tu in tam nabere znesek onih 60 milijonov gl., ki so dovoljeni za vojne namene. — Pogodba, ki jo vradi predlagati državnim zbornicam, nam ne more biti Slovanom nikakor po volji, ker podaljša zopet za 10 let dualizem z vsemi nasledki — to je gospodarstvo Nemcev in Madjarov nad avstrijskimi Slovani. Za to pa se je neizmerno veselili vsi ustavoverski časopisi.

Zvunanji položaj je še vedno nespremenjen. Anglija tirja, Rusija zanikuje, Nemčija posreduje, Italija oborožuje in Avstrija, kakor smo ravnokar poročali, utrujuje vsaj začasno svoje notranje razmere, da bi imela v sedanjem kritičnem času na zvunaj prostejše roke. — Francija pa kaže, kakor bi se za vse

od vsake strani, kakor Triglav. Od Kerna se spušča niži hrbel proti severozahodu do bovške kotline, iz katerega se vzdigujo manjši veršaci: Vrata, Veršič, Javoršek, Krasi itd.

Ce pogledamo zadnjič še na geološko (sestavo gor) ali obdajajo bovško kotino, najdemo, da obstoje vse iz dachsteinskega apnenika (rhatiške tvorbe). Razen tega nahajamo v bovški kotlini rudeči apnenik in apnenski škriljepec ter sivi peščenec, ki je sem ter tretja kreda podoben.

Izmed novejih tercijarnih (neogensko tercijarnih) tvorb imamo med Žago in Bovcem skladbo grušča in konglomerata, in sicer precej visoko nad Sočino gladino. Sicer je pa vsa kotlina napolnjena z alluvijskimi tvorbami. Zdi se, da je koritniško jezero, ko je predro jez pri bovški soteski, poplavilo in napolnilo vso kotlino z gruščem in apnencem peskom.

Vrh teh naplavov se je naredila rodovitna zemlja, ki bi lahko obilno rodila. Ali to rodovitnost zavira mrzlo in trdo podnebje, ki vrla na Bovškem zaradi visokih, čez snežno mejo vzdigajočih se gor. Drugič je pa treba pomisliti, da bovška kotlina že jaka visoko nad morjem leži. Tako je trg Bovec 448, bovški grad 557, izliv Koritnice 480 in izliv rezijanske Bela 370 metrov nad morjem vzdignjen.

(Pride še.)

vojno rožlanje prav nič ne brigala, mariveč razstavlja vesoljnemu svetu sad miru: bogate zaklade umetnosti, obrtništva in poljedelstva. Srečna Francija, katera obsega toliko notranje moči, da je v kratki dobi po nesrečni zadnji vojski ne samo ogromne vojne stroške poravnala, ampak se tudi tako okreplila, da se zamore sedaj sè sijajno, velikansko svetovno razstavo ponosati!

Rusko-turški vozel je še vedno trdnod zadržan in še ni gotovo, ali se posreči nemškemu posredovalcu, da ga z lepa razvozla. Zdi se vendar, da se začenja angleška razburjenost nekoliko polegati, morda za to, ker se je angleško ljudstvo samo na raznih javnih shodih začelo na ves glas upirati sedanji vojeviti vladni politiki, ali pa tudi, ker se ni nadejati avstrijske pomoči. Grof Andrássy, navezan po trocarskem dogovoru na Nemčijo, se je namreč prepričal, da bi Rusiji pomagala Nemčija in Laška, Angleški pa Francoska; da bi tedaj nastala evropska vojska, katere se je pa ravno Avstriji najbolj batil. — Potovanje ruskega poslance v London ima nekda pomirljiv pomen, isto tako tudi potovanje grofa Suvalova, ruskega poslance na angleškem dvoru, v Peterburg.

Nemški cesar je poslal caru Aleksandru najviši red „pour le merit“ (za zasluge) s podobo Friderika Velikega in mu je ob enem sporočil: „Moja vojna bo s ponosom gledala ta red na prsih Vašega Veličanstva“.

Iz Carigrada se poroča, da je Sultanovo stanje jako nevarno; če ga Turki do zdaj še niso odstavili, zahvaliti se ima le navzočnosti Rusov. Angleški upliv zdaj prevladuje. Ministri, paše in turški narod vse sovraži zdaj sultana. — Porta se je začela podajati san-šefanskim pogojem. Turške posadke uže izpraznujejo trdnjavi Artvin in Šumlo, le Silistrije in Varne še niso popustile.

V Italiji ne nehajo spenjati poželjivih rok po avstrijskih južnih provincijah — ter rogovljijo na taborjih za to idejo.

Vinska razstava v Dornbergu.

Pač krasen je bil dan v vsakterem oziru! Uže zjutraj je občalo zlato soluce najlepši ponladanski dan in res je privabilo krasno vreme veliko obiskovalcev iz mesta Gorice.

Vino je bilo razstavljeno na okusno okinčanjih policah in tudi steklenice so bile letos dokaj čedniš.

Popoludne ob 3. zbere se presojevalna komisija, sestavljena iz sledečih gg.: g. Richard Dolenc, vodja vinorejske šole na Slapu, g. Bras, vinski trgovec v Gorici, g. Leban, veleposestnik v Černičah, g. Mrevle, vinorejec in posestnik v Dornbergu, g. J. Šinigoj, župan v Dornbergu in prof. Povše. Komisija določi po temeljitem posvetovanju, da se ima soditi vino vedno kot vino, katero je namenjeno za svetovno trgovino in ne kot blago, kakoršno ljubljo naši domači vinski trgovci, ker sedaj, ko razsaja trtna bolezni, je cena še primerno dobra, pa morda bodo nastopile zopet bogate vinske letine povsod, ktere bodo prouzročile, da ne bodo naša vina dobila toliko kupcev, tedaj tudi ne take visoke cene. Takrat bodo zatmolli le oni vinorejci prodati vino, kteri bodo imeli tako napravljeno, kakoršno slovi v vinski svetovni trgovini.

Gosp. vodja Dolenc poveda še, da je vinorejsko društvo zdatno podpirano od c. k. kmetijskega ministerstva, katero gotovo le na to uplica, da bi se vino napravljalo po umnih vodilnih kletarstva, ali po domače, po podku nove šole. Temu razgovoru podalo je povod vino, katero je bilo zelo rumene boje, ktera sicer našim domačincem dopada, pa za svetovno kupčijo ni, ker vino belo mora biti blede in ne zagorale rumene boje. Vsako vino se je natančno presojevalo po barvi, okusu, čistosti, sladkosti, moči in duhu.

Skoraj vsa vina so bila istinito vredna priznanja, in celo mej nižjimi poskušnjami nahajala so se nekatera vse hvale vredna. Veliko vino je bilo, ktera so prejela soglasno odlikovanje. Predaleč bi začel s poročilom, ko bi hotel vsa vina popisati. Naj zadostuje, da le splošno o razstavljenih vinih pišem.

Naj prvo moram hvaliti Dornberžane, da istinito napredujejo in da je letošnja razstava jasno to dokazala. Skoraj pri nobenemu vnu ni bilo mogoče grajati na pr. da je nečisto, da je cikasto, da je preterko, kar se je pri prvih razstavah opazovalo. Posebno dopadala, so ona vina, ktera so napravljena bila po vodilnih umnaga vinorejskega poduka, tedaj po nasvetu nove šole. Boje so bila taka vina lepe bledo-rumeni-kaste, prijetna, okusna, ne kisela, ne preterpka, ker bila so jagode obrane od blasti. Tudi to me je jasno

veselilo, da ni bilo nobenemu razstavljenemu vnu mogče ocitati, da je bilo hranjeno v slab smrdljivi posodi, kar kaže, da so se naši vrlji dornberški napredni vinorejci popolnoma privadili s načinosti v vinskih posodah. Prav tako! saj vse to bo skupaj pripomoglo, da bodo dornberška vina kmalu ne le v deželi, ampak zunaj deželi mej sloveča in tako privabila obilno kupcev, in prav to edino zagotovila Dornberžanom boljšo bodočnost, sigurno prodajanje vina po pošteni ceni in s tem blagostanje. Izvrsten je bil pikolit od 1. 1860 gosp. U. G., prav tako starina malvazija g. S. in sploh vseh razstavljalcev.

Konečno je domač penečevci podal priliko, da je g. vodja Dolenc napravil primerno napitnico, v kateri je kot dobro znani sloveči vinorejski strokovnjak poudarjal lep napredek dornberških vinorejcov, katerim tudi obeča, da so uže na trdn podlagi in da kmalu nastopi zanje doba, ko bodo iz prijazne dornberške okolice prodajali ptujcem-trgovcem Nemcem, ne le hruške, zgodnje česnje in zgodnji grah, ampak sloveči dornberške botelje, ter napriva vrlim naprednjakom dornberškim in njih občinju prof. P., ki je z dobrim svetom in podukom pripomogel k tako sijajnemu uspehu današnje vinske razstave.

P. se zahvaljuje v svojem in dornberških vinorejci imenu gosp. vodji Dolencu posebno, da je prisel in sodeloval kot presojevalec ter s svojo veliko strokovno znanostjo pripomogel, da so se vina natanceno presojevala ter še mali pogreški razpravljali, kar more le še bolje hasniti in pospešiti lepo se razvijajočo vinorejo dornberško.

Potem je načelnik vinorejskega društva g. Križman prebral pismo od slav. c. k. kmetijskega društva, ktero srčno pozdravlja marljivo vinorejsko društvo in mu priznava lepi napredek. Prof. Povše se zahvaljuje še gg. udom komisije za uspešno sodelovanje.

Naj omenimo še, da smo zapazili mej obiskovalci razstave veliko slav. občinstva posebno iz mesta Gorice, mej katerimi tudi jako čislane visoke gospode.

Dornberžani! le tako naprej in uresničila se bo blaga in iskrena želja poročevalca, ktero je pri ustanovi društva imel, to "zagotoviti Dornbergu boljšo trajno, srečno bodoč", ker jim je podelil stvarnik takoj ugodno naravno stališče za uspešno vinorejo; le tako naprej in kmalu bomo po mestih v velikih gostilnah (hotelih) videli steklenice (botelje) z napisom "Dornberško vino", ktero bo spodrinjilo do sedaj ptuje,

Dornberžan.

Razne vesti.

Cesarjev odgovor, prlobčen na prvem mestu današnje številke, je došel občinam: Ajello, Oglio, Bljana, Brazzano, Campolongo, Kopriva, Cervinjan, Chio-pris, Viscone, Kormin, Corona di Mariano, Dolenna, Fara z Villanova, Fiumicello, Ioaniz, Ločnik, Medana, Medea, Moraro, Mossa, Muscoli, Kvijko-Sy, Martin, Romans, Ruda, S. Lorenzo di Mossa, San Vito, Tagliano, Terzo, Versa, Villa Vicentina, Villesse in Visco. — Prebivalstvo vsek teh občin (pomenljivo je, da leži vedenoma prav na državni avstrijsko-italijanski meji) je namreč z ogromnim številom podpisov pokrijlo adreso, ki so jo napravili najeljavnnejši možje v naši furlaniji ter jo poslali predsedništvu c. k. ministarskega sveta na Dunaj — in to par tednov poprej, kakor je dotična deputacija društva "Sloga" izročila v Kvijkem in Kobaridu sklenjeno adreso Nj. E. gospodu ces. namestniku v Trstu. — Izjava presv. Cesarja je jasna in naši zagrizeni nasproti berejo iz nje lahko tudi zasluženi odgovor na vse svoje stranske napade, s katerimi so se zaganjali zoper naše lojalne demonstracije, ki so jih vzbudile "graje vredne homatije posameznih, prenapetih in revolucionarnih elementov italijanske narodnosti." — Njegovo Veličanstvo je z "dopadenjem" na znanje vzel izraze podprtovanje avstrijske zvestobe in njegova vrla nalaga cesarskemu namestniku, naj vladarjev odgovor po županstvih naznamen vsemu ljudstvu in posebno še občinskim starešinstvom zbranim v javnih sejah, kar gotovo sijajno potrjuje veliko važnost cesarskega akta.

Da bi tudi društvo "Sloga" nobenega odgovora ne prijelo na svojo adreso — kar pa menda gotovo hoče ta odgovor na adreso furlansko-briskih občin namora biti sijajen dokaz, da so naše izjave vedenosti v najviših krogih po vrednosti vse drugače sodili, nego so si zastopniki goriških italijanskih liberalov prizadevali tolmačiti jih. — Zanimivo je, da poštenjaka "L'Isonzo" in "Il Goriziano" o cesarjevem odgovoru tako solidarno molčita, — kakor bi ju bil kdo po zobeh udaril.

Mestne volitve bodo dne 28. 29. in 31. t. m. V III. volilni skupščini, izstopajo gg. France Faifer, in G. G. Strehel, v II. skupščini gg. France grof Coronini, Leopold pl. Claricini in monsig. Avgustin Codelli, in v I. skupščini: gg. Dr. Bressan, dr. Luzzetti.

) Kakor smo iz zanesljivega vira pozvedeli, hoda prof. Povše o tej razstavi imeti podatljivi odgovor v Dornbergu ter bo povabil ondotožno vinorejsko društvo, da sklene shod avroj vinorejcov.

Og. urod.

berger in dr. Nardini. — Pa bo zopet roj po Gorici! Če se združijo vsi konservativno—avstrijski elementi, menda vendar užugajo sedanjo vladajočo magistratno stranko.—Nam Slovencem sta v zadnjem času „Isonzo“ in „Goriziano“ jasno zarisala pot, po kateri imamo zanaprej hoditi.

Volitve za kupčijsko zbornico v Gorici. Lepa Gorica še ni videla nigdar tako živahne, tako strastne agitacije, nego so jo vzbudile letošnje dopolnitvene volitve za trgovsko in obrtniško zbornico, ki so se vrstile preteklo sredo. Ker nam je za danas do številko prostora zmanjkal, hočemo jih posvetiti prihodnjic obširnejši članek. Za danes naj samo povemo, da je izid v obče nepovoljen, in da je k temu žalibog kolikor toliko pripomogla tudi mlačnost in malomarnost slovenskih volilcev in brezkrbnost nekaterih gospodov na deželi, katerim je bil odbor Sloga stvar tako gorko na srce položil in pa figamoštvo in strahetna nezadajnost slovenskih volilcev, posebno krčmarjev v mestu, kateri so se vdali terorizovanju luhonskih dacarjev in drugih agitatorjev in so tako namen nasprotnikom do zmage pripomogli. (Toda o vsem tem nadrobneje prihodnjic.) Steviljenje glasov ni še danes (v petek zjutraj) končano; po tem se lahko sudi, kako mnogobrojna je bila deležitev. V razredu fabrikantov sta voljena: Hektor baron Ritter in Acquaroli, v trgovskem razredu pa: Andrej vitez Pauletig, Edvard Cohn, Jona in Franceschini, tedaj polovica kandidatov avstrijske, polovica nasprotne stranke. Skrutinij za obrtniški razred se dovrši danes popoldne, vendar je prevideti, da je zmaga v njem nasprotna stranka.

Kaznovano renegatstvo. Znani goriški trgovec, G. G. Strehel, sin poštene slovenske rodbine, katera se na sivem Krasu pod imenom Štrekelj odlikuje po svojem rodoljubiji, je pri volitvah za trgovsko zbornico slavno propal. Lastna stranka, katero je pri teh volitvah najizdatnejše (!) podpiral, ga je na cedilu pustila.

Da je njemu izpodletelo in da je namesto njega izvoljen ravno tisti, katerega bi bili naši „italianissimi“ na „ič“ in na „iggi“, kar je vse eno, najrajsi iz trgovske zbornice izbacnili, — mi menimo g. viteza Pauletiga, — to nas naj bolje tolaži pri vsej nezgodi.

Vabilo k veselici, katero napravijo Nabrežinski rodoljubi v spomin Slavčevega koncerta pod milim nebom v nedeljo 12. maja 1878.

Program: 1. „Govor.“ 2. „Slavčev spev“ uglasbil Av. Leban. 3. „Kras“, deklamacija. 4. „Jadransko morje.“ 5. „Sirota“ deklamacija. 6. „Pri zibelki,“ ugl. Kam. Mašek. 7. „Lahko noč“; uglasbil Župan. 8. „Poštana deklica“, šaloigra. 9. „Uboj“, uglasbil Zajc. Zatetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina k besedi 20 novcev. Po besedi ples.

K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Tržno sporočilo firme Jos. Pipan et Comp. v Trstu dn 6. maja 1878.

Po našem zadnjem sporočilu se je politično obnove brže zatemnilo, nego pa razvedrilo. — Trajajoča negotovost, če bo vojska ali mir, je pervi uzrok, da trgovina popolnoma spi. Mi imamo vendar mnogo trgovskih prijateljev, a vsi tožijo o revščini in pomanjkanji denara, ker kmet le na upanje kupuje. — Trguje se še nekoliko z onim blagom, katero je k živjenju neobhodno potrebno; prava trgovina pa se to ne more niti imenovati; splošno nezaupanje tlači duh podvetnosti in revna tolažba, „bode uže bolje,“ ne zadostuje več.

Kmalu mora postati bolje, drugače se je bati popolnega poloma, kajti ta leta in leta trajajoča negotovost je uže zestrpljiva: naj uže bode vojska ali pa pravi mir, da bo le trgovec vedel, pri čem je in tako lečko na kaki bolj sigurni podlagi uredil svoja započetja in špekulacije.

Kva. — Fine kakovosti, posebno pa Ceylon plant. se prodajajo po tako trdnih cenah in kakor smo uže zadnjic rekle, nij se nadejati, da bi se znižale cene. — Nižje vrste, mej temi posebno Rio, katere so v zadnjem času padle v ceni za 12 do 15%, porastle so te dni zopet za 2 do 30%, posebno pa lepše, bolj zbrano blago, katerega je malo v zalogah in se nahaja skoraj izključljivo v trdnih rokah; to blago je torej v dobrem menjenju in vtegnejo cene poprej porasti, nego pa pasti.

Ojje. — Oljkin pridelek, to je toliko jedilno, kakor tudi namizno olje se vzderžljeta pri visokih cenah in ker je zdaj konsum postal močnejši, in se celo na Rusko prav mnogo izvaža tega blaga, je skoro gotovo, da se bodo cene še dalje na sedanji visičini vzdržale in morda celo kaj malega porastle. — Kotonoovo ali pavoljnato olje prve vrste porastlo je za daljini 2, do 30%, mej tem ko je slabje blago zarad pomanjkanja prodaje ostalo brez spremembe.

Sade. — Mandelji so porastli vkljub temu, da kaže letos posebno dobra letina in da je za jesen uže zdaj kupujejo po f. 60.— in nižje; dateljev je popolno

pomanjkanje; vse drugo sadje brez spremembe pri neizdatni kupčiji.

Riž. — Skoro brez spremembe, samo pri najfinješih ital. sortah zaznamujemo mali porastek od 1 do 20%.

Mast in špeh — še zmerom v malem obrajetu; a da bi cene še nižje postale, kakor so zdaj, nij verjetno, in ker vtegne vprašanje po tem blagu močnejše postati, je skoro priporočljiva špekulacija v tem blagu, kakor smo uže zadnjic rekli.

Petrolej. — Cene tega so nekoliko obtičale, vendar pa opazujemo male spremembe od 1 do 20%. Poročati moremo uže o prodajah v tem blagu za kesnejo dobo, namreč za september, decembra, za katero dobo bi bili tudi mi prodajalci po f. 17½ do f. 18.— kakor se ravna ali za več ali manjšo množino.

Zito. — Pšenica brez spremembe, koruza pa je uže v tem mesecu nekaj padla, kakor smo uže zadnjic to prevideli. — Lepa podonavska koruza dobi se danes po f. 8.30 do f. 8.50 kvintal in vtegnejo cene še nekoliko pasti, tako sicer, da bo Trst kmalu mogel stopiti v konkurenco v notranjih deželah. — Blaga se še mnogo pričakuje. O domačih pridelkih velja še vedno, kar smo poročali prešli mesec, za fežol velika draginja, maslo pa ne gre po nobeni ceni zarad ruske konkurenčije.

Tukaj sledijo nekatere cene:

Kava Rio nižje vrste od f. 85 do f. 92.—, fina nižje f. 94 do f. 99.—, najfinješa f. 101 do f. 105.—; Bahia f. 84 do f. 95.— Santos f. 95 do 115.— St. Domingo f. 100.—; Java f. 110 do f. 125.— Malabar native f. 105 do f. 118.—, Malabar plant. f. 122 do f. 145; Ceylon native f. 95 do f. 115.— Ceylon plant. f. 130 do f. 150, Perl f. 140, do f. 150.— Moka f. 126 do f. 132.

Sladka škorja f. 70 do f. 75.— Nageljnovi cvečiči f. 175 do f. 180.— Popov Singapore f. 46—f. 48, Penang f. 44—f. 45.—

Olje oljkinovo za fabriko f. 57.—f. 58, Leceje jedilno fino f. 56½—f. 58, najfinješ f. 59—f. 62; namizno Monte St. Angela ½ fino f. 68—f. 70, fino f. 74—f. 76, najfinješ f. 79—f. 81.— francoško Aix f. 83—f. 84.— pavoljnato I. f. 46—f. 47, II. f. 44—f. 45.— laneno f. 40—f. 42.— ribje f. 70—f. 72, terpentinovo f. 85—f. 90.

Sadje: rožiči I. f. 31/4, fige v vencih f. 17.—, dalmantske v sodih f. 121/2, limoni in pomeranče od f. 7 do f. 9.— zabol; mandelji f. 122—f. 130, rozine I. f. 32—f. 35.—II. f. 25—30.—, cvebe debele Elemené f. 18—f. 24.— Cismé rudeče f. 16—18.—, črne f. 16—18, opaša siciliska f. 30—f. 32.—, Levantinska f. 15.—f. 25.—

Riž ital. od f. 19½ do f. 25.—, Rañgron f. 163/4—f. 18.—

Mast špeh in petrolej. — Špeh v zaboju 1½—14 kosov (marka Ancor) f. 49.—, (marska Squire) f. 46.—, 16—18 kosov v zaboju f. 44.—, mast Bancroft f. 54.—f. 55, Wilcox f. 53—f. 54.—, loj f. 49—f. 50, petrolej f. 153/4, za sept.—december f. 17½.—

Fizol cukrenec f. 161/2, bohinec f. 151/2, rudeč navaden f. 141/2, kanarček f. 16.—, zelen f. 14—f. 16, mečan f. 11½ do f. 12.—, maslo f. 88.—f. 90.

Tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu je izdala in založila:

Ant. Mart. Slomšeka

ZBRANI SPISI

Druga knjiga:

Basni, prilike in povesti.

Zbral in vredil M. Lendovšek, katehet v Ptui. Cena broš. iztis 1 gl. 20 kr., terdo vezan 1 gl. 30 kr.

P Pervi knjiga te zbirke: A. M. Slomškove Pesmi se tudi še dobiva broširan iztis po 90 kr. terdo vezan po 1 gld.

V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora se še dobijo:

Anton Janežičev

slovensko - nemški slovar.

Drugi popravljeni in pomnoženi natis.

Broširan gld. 2. 20 kr., terdo vezan gld. 2. 50 kr.

Naročila sprejemajo vse bukvarnice. V Ljubljani Bamberg & Kleinmayr in M. Gerber. V Terstu F. H. Schimpff V Gorici Wokulat. V Mariboru A. Ferline. V Celji J. Geiger V Ptujem W. Blanke. V Radgoni J. Weitzinger V Novomestu C. Tandler. V Gradeu Leuschner & Lubensky in U. Moser.

K Kdor pa znesek franko pošlje tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovec (najceneje po nakaznič [Postanweisung]) dobi tudi knjigo franko poslano.

„PRILIČNA UKUPOVILA.“

NOVO! NOVO! NOVO!

Noži, vilice in žlice iz pravega „SREBROJEKLA“, stanje vedno belo inži se ne zamenja z nezdravim tako zvanim „Chinaserbum“, katero postane rumeno nize po osmdnevni rabi. Da je naš blago stanovitno, oziroma da ostane belo, dajemo 10LETNO POKROVITVO!
1/2 tuceta žlic gld. 1.50
1/2 " vilice 1.50
1/2 " nožev 2.—
1/2 " žlice 75.—
1 zajemavec 75.—
1 zajemavec za juho 8 gld. (8 žlicam vred)

6 podkladnikov za nož gld. 1.50 — I JAKO ELEGANTEN usnjasiti etui z enim ducetom istinsko srebrerno poslade; 13 lot. poskus. sreb. (6 nožev in 6 žlico) namesto 22 gld. za samo 9 gld.

Ressilino SIEBERNE ŽEPNE URE! O c. k. krovnega urada poskušen, ustavljeno regulirano in točno idoče s dletnim porotivom.

1 sreb. cilindar z vrgico nam. gl. 12 samo gl. 6.50

1 " ankorska z kristolom gl. 15.50 gl. 9.50 / K vsaki ura do

" remontoir-ure z kristol. eteklom (navija se pri rame) gl. 25 samo gl. 15.50 / na kamnem etui.

1 zlata ura za dame z eteklom nam. gl. 25 samo gl. 17.75 verižico in ključ.

Obširne cenike posljiamo zaston, blago pa je proti plažilu ali poštne povratju. Dobiva se SAMO pri.

Exporthaus Bettelheim,
Wien, Margarethenstrasse 13.

P odpisani si vsteva v čast, naznaniti slavnim cerkvenim oskerbništviom, da je odsihdob obilno založen sé svečami in baklami, ki se imenujejo voščene (zmes) in so prav enake onim iz fabrike Reali Gavazzi v Benetkah, kojih zalogi ima gospod Jakob Palla v Korminu.

Te sveče in bakle so po 2 gld. kilo. — Tista slavna oskerbništva, katera žele zaradi varčnosti take sveče imeti, naj se blagovoljno obrnejo sé Svojimi naročili do firme

Alojzij Bader v Gorici.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 13. Junija 1878 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrt leta 1877 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca januarja Februarja in Marcija 1877.

V Gorici 7 Maja. 1878.

Ravnatelj: D. Lovisoni.

Oznanilo.

Vodstvo društva za vedno češčenje šteje si v čast objaviti častiti duhovščini in društvenim udom, da bode navadna razstava cerkvene oprave v hiši štev. 19 v Rabatišči dne 22. 23. 25 in 26. tekočega meseca maja.

Veleposestnikom

se priporoča kot kmetijski oskrbnik ali kastaldo prav marljiv in dobro izšolan bivši učenec naše kmetijske šole. Več pové iz prijaznosti prof. Povše.

Narodna krojačnica

kojo odpre podpisani, ter naznanja po najnižji ceni obleke izdelavati; ob enem si naročuje blago po nizki ceni iz Gradec-a, kakoršnega si naročevalc v poslanih mu novejših izgledih (Muster) izbere za vsaki stadium leta.

Priporoča se toraj p. n. občinstvu, naj ga z obilnimi naročili počasti, prizadavaje se, vstrežati vsem njih zahtevam.

Sv. Križ pri Ajdovščini 29. aprila 1878

Se spoštovanjem
Josip Poniž, narodni krojač.